

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Političen shod pri Sv. Antonu v Slov. gor. priredi »katol. politično društvo za sodnijski okraj Sv. Lenart v Slov. gor.« v nedeljo, dne 8. maja. Poročala bodeta na shodu o svojem delovanju poslanca dr. Ploj in Roškar. Opozarjamo že sedaj Antonijevčane in sosede, da pridejo na ta shod v velikem številu. Pri Sv. Antonu že precej let ni bilo nobenega političnega shoda, zato je pač želeti, da se napovedani izvrši ob najobsežnejši udeležbi.

Shod za kozjanski okraj. V nedeljo popoldne po večernicah dne 24. t. mes. se vrši v Lesični pri Janezu Gubenšku shod političnega društva za kozjanski okraj. Zanimanje zanj je veliko in obeta postati vdeležba velikanska. Vspored shodu bo naslednji: 1. Pozdrav predsednika. 2. Volitev novega odbora. 3. Govor o vinarstvu in kmetijstvu, g. Martin Cerjak, ekonom v Rajhenburgu. 4. O nevarnostih, ki pretijo kmetu, g. Jan. Toman, župnik v Podsredi. 5. O najnujnejših potrebah kozjanskega okraja, gospod dr. Fr. Jankovič. 7. Sklepi in nasveti. Shod je javen in se ga sme vsakdo vdeležiti. Pridite torej! V nedeljo na svidenje! — Odbor.

Mariborske novice. Pred nekoliko meseci je dal tukajšnji stavbinski mojster Dervušek svojemu delavcu Gabrijelu Maček iz Kamnice v prepiru zausnico. Maček je šel takoj svojega gospodarja tožiti in je trdil, da mu je pri udarcu počila ušesna mreža in da ne sliši več na to uho. Pri zdravniški preiskavi se je dognalo, da ima res mrežico raztrgano. Zato je bil Dervušek obsojen na tri tedne ječe. Proti ti kazni se je pritožil ter bi bila prizivna obravnava 18. t. mes. Maček je tudi zahteval 3000 K odškodnine za svojo uho. Naenkrat je pa izvedel Dervušek od nekega delavca, da si je Maček sam s šibico prodiral ušesno mrežo, da bi dobil odškodnino. Vsled tega so prijeli Mačka, ki je bil v Novem mestu v službi. — V nedeljo, dne 17. t. mes. je umrl hišni posestnik na koroški cesti g. Feliks Schmidl v 67. letu svoje starosti. — Brezposelni Karol Rojko iz Pobreža je bil zaradi beračenja in javnega nasilstva kaznovan na štiri mesece ječe. —

S pošte. Od 1. maja naprej bo vozila pošta med Gornjo Polskavo in Pragarskim dvakrat na dan. Vsled tega se bo pošta v vasi Gornja Polskava dostavljala v delavnik dvakrat, ob pol 11. dopoldne in pol 6. popol., ob nedeljah in praznikih samo enkrat na dan ob pol 11. dop. Od 16. t. m. bo nastavljen v Ljutomeru poštni sel, ki bo obhodil vsak teden trikrat kraje: Babinci, Norsinci, Cezanjevci, Pernočavci, Vogričevci, Vitanovci, Starčesta, Mekotnjak, Kamenščak, Pristova, Stročjaves, Presika, Nunski vrh, Slamjak, Gresovčak, Železne dveri, Radomerje in Radomerščak. V Norsincih, Murskem vrhu in Radomerji se je nastavil poštni nabiralnik.

Oddaja lova v občinah Spičnik, Plač, Sv. Jurij ob Pesnici, Morje, Dragučova, Gradiska, Rače, Bistrica ob kor. žel., Sv. Križ nad Mariborom, Sv. Marjeta na Dravskem polju in Dogoš se bo vršila dne 28. aprila 1904 pri ces. kr. okrajnem glavarstvu soba št. 10. Začetek ob 9. uri dopoldne. Oddaja lova v občini Lehno bo dne 3. maja 1904 ob 11. uri dopoldne pri uradnem dnevu v Sv. Lovrencu. Lov se bo oddal za dobo šest let od 1. julija 1904 do 30. junija 1910.

„Časopis za zgodovino in narodopisje“ je ravno izšel. Prvi zvezek obsega 7 pol in velja za dva šestika. Razposlal se

bo se ta teden udom »Zgodovinskega društva« in tudi drugim rodoljubom in prijateljem domače zgodovine. Redni adje (ki plačujejo na leto 5 K ali enkrat za vselej 100 K) bodo dobivali list zastoni, za neude pa velja 6 K na leto. Seveda še tudi sedaj vsakdo lahko pristopi kot redni ud k društvu in bo potem kot tak dobival list, po sklepu društvenega leta se bo pa list dobival le za 6 K. Komur se dopošlje na ogled I. zvezek, pa ga ne misli naročiti in ne pristopiti k društvu, naj ga vrne. V našem znanstvu in slovstvu je s tem storjen zopet nov, važen korak; zanimanje za domačo zgodovino in narodopisje je še pri nas veliko preslabo, naj nam v tem »Zgodovinsko društvo« prinese več luči; slovensko občinstvo pa naj ne prezre njega važnosti, zakaj ednajsta ura je že, kakor pravi odbor v oglašju na platnicah. Zunanja oblika je prav prikupljiva in slika na naslovni strani prav lična.

Ljubeznjiv napad. Vsake kvatre enkrat se nas spomni tudi naša celjska tovarišica »Domovina« z nekaj vrsticami, nemara z namenom, da se ob takih prilikah pokaže, kako trdno še drži naša spodnještajerska »bratska sloga«. Zadnjikrat modruje o našem listu izvenredno bistroumno ter pravi: »Slovenski Gospodar« — »Štajerčeva« priloga. Iz Ptuja se nam piše: »Kakor smo izvedeli, namerava »Štajerc« izdajati »Slovenskega Gospodarja« kot prilogo svojemu listu. In to iz same hvaležnosti radi uvodnega članka »Naš propad« v »Slov. Gospodarju« z dne 7. aprila. Nesramnejše, kakor v tem članku »Slovenski Gospodar« bi proti slovenskemu razumnstvu tudi »Štajerc« ne mogel pisati. Celo »Pettauer Zeitung« in pa »Grazer Tagblatt« spevata »Gospodarju« hvalo za ta članek. Častitamo! — Na tak neslan in neumen napad nam pač ni treba odgovarjati, ker se sam dovolj obsoja.

Sv. Peter blizu Maribora. V pondeljek popoldne ob pol 1. uri je docela pogorelo viničarsko poslopje šolskih sester. Pravijo, da so otroci zažgali. — Umrl je mežnar Janez Korošec. Pokopali smo ga v pondeljek.

Št. IIj nad Mariborom. Neko pijano človeče se zaganja z vso besnostjo v naše bralno društvo in njega »klerikalni« odbor. V svoji »liberalni« jezi se zaletava s svojimi dolgimi perutmi v naše mladeniče, a s svojimi obrabljenimi kremplji pa hoče kar raznesti bralno društvo. Oh, sirota uboga! Na tvoje čivkanje se mi bore malo zmenimo in s tvojimi razpravami o »srednjeveški temi« v »Slov. Narodu« si še lahko dobiš in priboriš naslov: »rector magnificus« na »Malta-träger und Maurer Universität St. Egydi.« — Lov na slovenske otroke za šentiljsko sulferajnsko solo se je baje letos kaj slabo in klaverno sponesel. Nič ni pomagalo, ne grožnje, ne laskanje in prazne obljube. Koliba vrh predora je skoro prazna. V vsaki klopi čepi le po eden otrok, dočim učitelje trpinči dolgčas. Stariši slovenski, dajte svojo deco v slovenske sole, da se bodo kaj naučili, ne pa v nemške, kjer se vzgojujejo sami — nemčurčki.

Brestenica pri Mariboru. Zaprli so 55 let staro, pri posestniku Janezu Hlebu v Jelovecu pri Mariboru uslužbeno dekle Julijano Glodež iz Slivnice. Njena 85 let stara gospodinja Terezija Hleb je čutila, da ji nekdo nekaj primešava v kavo. Ker je sumila, da je to strup in ker je bila ljubosumna na svojega znatno mlajšega moža in ono dekle, nesla je te dni, ko ji je zopet dekla natočila kave, kavo v preiskavo k županu v Brestenico. Župan je kavo poslal sodniškemu zdravniku, ki je izjavil, da je v kavi arzenik. Orožniki so pri hišni preiskavi našli pri Jul. Glodež velik kos arzenika, nakar je bila Glodež aretirana.

V Slovenskih goricah so možje, gospodje, ki bi nas sli tožiti, ako bi jih imenovali nemškutarje, in vendar oni obiskujejo »Štajerčevo« gostilno pri Sv. Barbari in nemškutarske pri Sv. Lenartu. Pri Sv. Lenartu imamo izvrstno Poličevo gostilno.

Kako že pravi kmet tistemu, ki ga je pol črnega, pol belega?

Iz Slovenskih goric. Na belo nedeljo popoldne okoli šeste ure je bila po župnijah Sv. Lenart, Sv. Trojica in Sv. Jurij v Slov. goricah nevihta z bliskom, gromom in precejnjo točo, debelo kakor orehi. Drevesa, ki so bila v cvetu, so nekoliko poškodovana.

Pri Sv. Antonu v Slov. gor. bo živinjski sejem dne 28. aprila 1904.

Slovenščine se sramujejo. Župan v Črmlenškaku uraduje samo nemški. Tudi razpis zvišanja občinskih doklad je bil pribit samo v nemškem jeziku. Županov pisar in pravi župan je Florijan Petrič z Gočevskega vrha.

Bezgovica v Česnicah. Okrajni zastop ne zastopa svojih ljudi. Naša občina potrebuje iz različnih vzrokov celih 176 odstotkov občinskih doklad. Po postavi se je obrnila lani 19. novem. za podpore na okr. zastop zato, da dobi nekaj podpore potem se od dežele. Okrajni zastop ji je pustil občino na odgovor čakati pet mesecev, do 12. aprila. Takega odgovora bi ne bil nobeden pričakoval. Prošnja se odbije, ker ni pravega vzroka za podporo. Torej 176 %, še ni gospodom dosti revščine v občini, ki je od toče pobita in od mraza osmojena ter nima razun par kron za lov nobenih dohodkov! Sit volk se pač lahko smeji iz gošče. Ta odgovor je v zvezi s potom skozi knezovo graščino. Kmetje, pogledajte svoje nemške prijatelje! Bogati gospodi vse, ubogemu kmetu nič! — Pretečeni teden je močna vročina z največjo naglico poganjala oke na trsji, privabila veselo kukavico in razvila drevje v zelenje. Okopati vinogradov ni mogoče. Na sv. Jurija že čaka zelena suknja.

Hudiča z Belcebubom izganjajo. »Štajerc« obžalovalno piše, da je nek šolar zasadi sošolcu nož pod rebra in toži nad popačenjem mladine. A še v istem listu grdo napada ondotnega g. nadučitelja in kaplana. Mesto da bi opominjal, naj bi poslušali in lepo ubogali svoje učnike, ki jih učijo in navajajo k lepemu, dostojnemu obnašanju, pa sramoti gg. učitelje in kateheta ter hujska zoper nje. »Štajerc«! ali se pravi to delati za poplajšanje mladine?

Barbarstvo. Z besedo »možicelj« pita »Štajerc« uglednega gospoda nadučitelja, ki je osivel v svoji težavni službi. Fej, ostudno pobalinstvo! — Ali tako skrbi ptujsko okrajno glavarstvo, ki pripušča take stvari, za ugled podanega mu učiteljstva? In ta gospod nadučitelj ima še prav posebne zasluge za okrajno glavarstvo.

Iz Spodnjega Krapja. Cujte, čujte, kaj žganje dela! Kamor se naseli ptujski strup bodisi v podobi smrdljivega šnopsa, bodisi v podobi gnjusnega »Štajerca«, gotovo pride tje prej ali slej nesreča. V naši vasi se je naselil pred kratkim kramar, ki je začel v veliki meri točiti smrdljivo ptujsko brozgo. Ker šnopsarski bratci niso smeli pri kramarju svoje slaščice piti, so si jo nosili k sosednim hišam, kjer se je čisto razvilo grdo pijančevanje. Tako so se tudi dne 14. t. m. zbrali štirje domači žganičarji pri sosedu ter so prav slastno srkali peklenško pijačo. Proti večeru pa se zgrudi eden izmed pivcev, posestnik Marko Ozmeč na tla. Njegovi pivski bratci ga zavlečejo v svinjak, namesto domov, dasi je dom le nekaj korakov oddaljen. V svinjaku je potem nesrečni mož, zapuščen od vseh umri, da nikdo ni vedel vedel kdaj. Njegovi tovariši so še le drugo jutro žeti in otrokom naznanili strašno novico. Želeti bi bilo, da gosposka malo natančneje preišče ta dogodek ter da omeji škodljivi žganjetoč. Zavedni slovenski kmetje pa se naj varujejo obeh ptujskih strupov, kajti kjer se ta dva uživata, tam je proč vera in narodnost, pamet in treznost!

Slovensko ljudstvo! Zopet je vlada prestavila slovenskega uradnika iz Spodnjega Štajerskega na Gornje Štajersko. G. Rajko Tobias, davčni uradnik v Šmarju pri Jelšah je prestavljen v Obdach na Gor. Štajerskem.

Da pa bi mu ne bila ločitev iz domačih krajev preteška, imenovali so ga kontrolorjem. Tako postopa vlada! Slovenske uradnike prestavlja v nemške kraje, nemške pa med slovensko ljudstvo, vključ vsemu ugovarjanju po listih in po shodih. Slovensko ljudstvo, kako dolgo še bo trpela tvoja potrpežljivost?

Ogenj je vpepelil v torek zjutraj 19. apr. 3 hiše z vsemi gospodarskimi poslopji na Gor. Hajdini pri cerkvi. Dasiravno je bilo skoraj v trenutku vse v ognju, ker so bila vsa poslopja s slamo krita, so vendar hitro na pomoč prihiteli ljudje in rešili vsaj živino. Pri vseh treh hišah so bile doma samo gospodinjice. V nevarnosti bi bila na eni strani cerkev, na drugi pa cela vas, da ni vlekel k sreči veter proti polju.

Od Sv. Ruperta v Slov. gor. Na belo nedeljo je pri nas razhajal hud vihar. Grmelo in bliskalo je, in toča se je vsipala kakor orehi debela ter nam pokrila celo dolino. Napravila nam je na sadnem drevju precej škode. Lani je v Spod. Voličini toča vse uničila in letos se spet tako začelja, kam se hočemo tedaj mi ubogi kmetje podati? Drugod streljajo, pri nas je pa vse tiho. Občina Spod. Voličina je tako velika in ima tako malo postaj za streljanje in še tamkaj streljajo po toči, ko je že ves pridelek uničila. Torej občinski možje prikrbite si prvič več priprav za streljanje in drugič nastavite si tudi zanesljive može za streljanje, ki ne bodo po toči streljali, kakor na primer lani.

Na Humu pri Ormožu je umrl 18. t. m. po kratki in mučni bolezni g. Jakob Zidarič, posestnik in dolgoletni tuk. cerkveni ključar v 68. letu svoje starosti. Bil je izvrsten, razumen gospodar ter več let župan in spreten lovec. Za njim žaluje mnogobrojna rodbina, prijatelji in znanci. Naj mu boče zemljica lahka!

Pri Sv. Tomažu blizu Ormoža je 10. t. mes. smrtna kosa pokosila 18 letnega fanta Matija Veldin, ki je bil vzor pravega krščanskega mladeniča. Pogreb je bil 12. t. m. Naj v miru počiva!

V Ormožu je umrla vdova inženirjeva, gospa Gabrijela Klemenčič, roj. pl. Novak.

Iz Središča. Pomlad je tudi pri nas. Vse sadno drevje je v najlepšem cvetu in nam obeta obilo sadja v jeseni pa lep izkupek zanj. Bog nam naj ta up ohrani. — V našem narodnem trgu se hoče ustanoviti pevsko in tamburaško društvo, kateremu želimo trajen obstanek. — Nekaj še vam moram poročati. Pri nas se je namreč vgnezdila neka človeška kužna bolezen. Precejšnje število naših župljanov se med seboj toži in svadi, da je kar groza, in to zaradi vsake malenkosti. Tega ne premislijo, da le sebi škodujejo, drugim ljudem pa nepotrebna pota in stroške napravijo. Skoraj bi bila samo za našo župnijo potrebna sodnija. Žalostno! Kristus je rekel: »Opustite in vam bode odpuščeno.« Ravnajmo se po tem. Da se pa ta bolezen s koreninami iztrebi, za to naj skrbijo merodajni krogi in sicer s tem, da nam dajo dober vzgled.

V Gornjih Žerjavcih je zaklal kočarski sin Haas od Sv. Jurija v Slov. gor. kočarja Rokavec. Morilec se je sam javil sodišču.

Iz Št. Jurija ob juž. žel. Kaj bode z našo deško solo? Pred 7 tedni so nam jo zaprli, češ, da je nevarnost, da se podre. Sedaj, ko je nekoliko popravljena in podprta, smo mislili, da se takoj začne zopet pouk, a sedaj slišimo, da so prestavljeni vsi 4 gg. učitelji. — Radovedni smo, koliko časa pusti višja šolska oblast dečke brez vsega poduka.

Samomor. V bolnišnici v Gradcu se je obesil dne 13. t. mes. 53letni Jožef Vrečer, doma od Sv. Jurija ob juž. žel.

Nesreča. V Gradensku občine Črmlenšak se je na veliko soboto pri streljanju ponesrečil želarski sin Franc Zorec. Topič se ni hotel sprožiti, zato ga je začel vrtati. Pri tem se vname smodnik v topiču in strel zadene mladeniča v obraz. Eno oko je zgubljeno, drugo močno poškodovano. Odpeljali so ga v bolnišnico.

Skrivališče v kiti. Dekla M. Košnik iz okolice Ljutomerske je v Gradcu ukradla svoji gospodinjici več stvari. Ukradeni prstan so dobili skrit v kiti tatice. Obsojena je bila na tri mesece težke ječe.

Pri Bregu, občina Loka, našli so v Savi mrtvega plovca Franca Flereta. Na truplu so rane. Sumijo, da je Flereta umoril neki njegov tovariš ter mu oropal zasluženi denar.

V Vuzečici je zgorela dne 16. t. mes. pepoldne hiša in gospodar. poslopje Simona Skralovnik. Goreti je baje začelo pod streho.

Nepreviden tat. Preobilo pijače ne de dobro in še celo tatu ne. Kočar Ant. Majcen iz Moravc je že dalje časa kradel po ptujskem, Ljutomerskem in ormoškem okraju. Nedavno v noči je vlomil v klet posestnika Hojnika v Senčaku in se tamkaj pravil nad vino. Vinski bratec Majcen pa se je tega božjega daru tako napil, da je nezavesten obležal v kleti, kjer so ga drugo jutro našli domačini in žandarjem izročili.

Zetale. Če nam Bog doživeti da, bomo 1. maja pri naši podružni cerkvi sv. Mohorja lepo slovesnost obhajali. Potegnili se bodo novi zvonovi v stolp. Predlani je bilo vdarilo v stolp, zvonovi so se raztopili, notranjščino stolpa pa je ogenj vničil. Toda skrb in požrtvovalnost dobrih ljudi je po milih darovih že letos vse popravila in nove zvonove omislila. Zato pa boče tudi 1. maja ob 10. uri pri Sv. Mohorju sv. maša za vse dobrotnike ondote župnije. — Kar je imel tukaj pretečeni mesec g. inšpektor J. Matjasič poučni shod ter ljudstvu, ki se je v obilnem številu sselo, prav poljudno pojasnjeval o ameriški trti in nje nasadu, se je ljudstvo vidno poprijelo rigolanja ter začelo z ameriško trto. Bil pa je že tudi skrajni čas, ker do malega je trtna uš skoro vse žetalske vinograde uničila. Navzoči so g. inšpektorja prosili, naj bi se dežela bolj ozirala na revne kmete, pa ne na bogate mestjane. Tudi so željo izrazili, naj bi naši gg. poslanci delali na to, da se klavzula odpravi, kajti če tudi se sedaj z novimi nasadi trudijo, a pozneje, ko bi že rodilo, pa ne morejo svojega pridelka v denar spraviti, jim vse veselje do vinogradov mine. Le urno na delo in Bog bo vse dal! — V dveh dneh po zelo mrzlem vremenu je že skoro vse v zelenju in cvetju. Pričakujemo obilo sadja. Bog nas obvaruj le se mraza!

Celjski porotniki za drugo letošnje porotno zasedanje pri celjskem okrožnem sodišču so sledeči: Gande Filip, gostilničar v Šostanju, Werdnig Jos., Meža, Presker Matej, trgovec v Rajhenburgu, Matheis Fr., trgovec v Brežicah, dr. G. Ipavic, zdravnik, Št. Jurij ob juž. želez. Vinko Vabič, trgovec v Žalcu, Alojzij Kukowetz, trg. pomočnik v Celju, Ivan Schoster, krojač v Celju, Franc Pirch, mesar v Vitanju, Ludv. Miglitsch, inženir v Slatini, Ivan Schöndorfer, posestnik, Staritrg, Julij Rakusch, župan v Celju, Iv. Strašnik, mesar v Tepini, Franc Bogovič, pek v Brežicah, Jernej Gorjanc, Trnovlje, Mihael Kollaritsch, posest. v Gor. Pristovi, Franc Špes, posest., Miklavški hrib, Martin Kovatsch, slikar v Konjicah, Hugo Detitschegg, trgovec v Konjicah, Ivan Stoinschegg, posestnik v Slatini, Franc Strmšek, gostilničar v Oplotnici, Josip Tabor, posestnik, Briše, Ivan Friedl, velepos. v Slovenjgradcu, Jurij Staut, veleposestnik, Prežin, Karl Gradt, mesar v Laškem, Karl Koželj, posest. v Štoreh, Karl Jaklin, trgovec v Vitanju, Josip Kosar, pos. v Rajhenburgu, Karl Bastianschitz, trgovec v Slovenjgradcu, Vinko Grebenc, pos. v Brežicah, Iv. Merčun, orož. stražmojster v pokoji, Konjice, Ludvik Kosešar, mesar v Celju, Al. Walland, trgovec v Oplotnici, Daniel Zeischka, urednik v Celju, Franc Pikel, posestnik v Žalcu, Ivan Rebek, ključavničar v Celju. Namestniki: Jos. Tabor, posestnik, dr. Alojzij Brenčič, odvetnik v Celju, Karl Jošt, trgovec v Vojniku, Anton Kapla, sedlar v Celju, Ignacij Dremel, posest., okolica Vojnik, Mihael Bikovšek, posestnik v Gradišu, Janez Regersperger, barvar, Jurij

Strauss I., posestnik, Fran Lončar, tajnik posojilnice, Celje.

Dobrna pri Celju. Prva nesreča je zadela »Dekliško tvezo« na Dobrni. Neizprosna smrt je posegla z nemilo roko v njene vrste. In žrtve, ki jo je zahtevala, bila je deklica Tončka Volčič. Več časa je že bolehal, veliko je trpela v zadnjih tednih, na velikonočni ponedeljek jo je poklical Vsegamogočni iz te solzne doline. Umrla je popolnoma udana v božjo voljo, previdena večkrat s sv. zakramenti. Veličasten je bil pogreb. »Dekliška zveza« se je zbrala polnoštevilno, da spremlja svojo tovaršico na zadnji poti. Cela vrsta belo oblečenih deklet je prišla tudi iz Frankolovega — pokojna Tončka je bila rojena na Frankolovem — in prednica Marijine družbe ji je govorila ganljivo slovo. »Dekliška zveza« dobrnska je položila prvokrat krasen svoj društven venec na krsto. Venec ima lep trak z napisom: »Dekliška zveza na Dobrni svoji tovaršici zadnji pozdrav.« Pevski zbor ji je zapel milo žalostinko: Nad zvezdami. Gotovo bo vsakemu, kateri je poznal blago, mirno in pridno deklico, ostala v najboljšem spominu.

V Laškem trgu je 17. t. mes. umrla gospa Ana Krener, mati č. gosp. Rudolfa Krener, kaplana v Gornjem gradu.

Sv. Miklavž nad Laškim. Dne 17. apr. je imel v tukajšnji šolski sobi g. Fr. Goričan, katerega je poslal deželni odbor na prošnjo tukajšnjega izobraževalnega društva, poučen govor. Gospod potovalni učitelj nam je povedal marsikaj novega, in ljudstvo ga je prav pazljivo poslušalo, kar nam je porok, da so njegove besede padle na rodovitno zemljo. Obenem pa nam je to tudi dokaz, da ljudstvo čuti potrebo pouka v gospodarskih in kmetijskih rečeh. Bog daj, da bi le čimdalje bolj spoznavalo, da nam je pouk potreben in se zato čimdalje rajše udeleževalo vseh poučnih zborovanj in čimdalje rajši tudi doma prebiral poučne časnike in knjige. To bo velik korak do zboljšanja hiračnega kmečkega stanu.

Blizu Hrastnika se je ponesrečil 9. t. mes. berač Janez Zupan iz Rodič. Revež je malo gluhih ter ni slišal rudarskega vozička, ki ga je močno poškodoval. Ponesrečenca so prepeljali v bolnišnico v Trbovljah.

Prosta služba. Pri okrajni sodnji v Brežicah je razpisana služba uradniškega pisarja. Prošnje so vložiti do 1. maja.

Iz Vidma ob Savi se poroča: Dne 14. t. m. je nastal velik ogenj v Potočah, v gozdu posest. Pribošič iz Starevasi. Ker je bila huda sapa, je tedaj še bolj netilo ogenj, da je zgorelo nad šest oraloval gozda. Škoda je velika. Ogenj so pogasili k sreči s tem, da so prekopali gozd. Bila bi se zgodila lahko še večja nesreča, ko bi ne bili pogasili, ker je vrhu hriba vas Libna in segajo hiše čisto do gozda. Zažgala sta baje dva dečka — šolarja. — Pričeli so tudi med Vidmom in Krškimi delo za uravnavo Save. — V nedeljo dne 17. aprila je zgorel v Vrbski vasi poleg starega grada Umekov stan. Tudi ta ogenj je zapalil otrok z žveplenkami.

Č. g. Fr. Ks. Meško se mudi sedaj iz zdravstvenih ozirav na Črnogorskem, od koder se povrne na svojo župnijo začetkom majnika.

Umrli je v Ljubljani g. Jakob Kavčič, zemljiščni knjigovodja v pok., oče stotnika g. Fridolina Kavčič, v 94. letu svoje dobe.

Kupujte srečke videmske loterije! Dobivajo se po 1 K. Dobitkov je 2500.

Najnovejše o vojni.

Petrograd, 19. aprila. Prometni minister knez Hilkov je predvčerajšnjim zvečer odpoval proti Bajkalskemu jezeru, da vodi prevoz vojaških čet s parniki čez jezero.

London, 19. aprila. Neki znamenjadajalec, ki je stal na mostu »Petropavlovsk«, ko se se je ladja potopila, pripoveduje sledeče: Listal sem po knjigi za znamenja. Zadnji

admiralov signal je zapovedal torpedovkam, naj se umaknejo v pristanišče. »Petropavlovsk« se je pomikal zelo počasi. Kar nenkrat se je ladja močno stresla. Nato sem slišal tri močne puke drugega za drugim. Skočil sem k vratom do krmila, toda nisem mogel do njih. Hitel sem torej k oknu ter skočil skozi okno. Ladja se je nagibala na stran, in bati se je bilo, da se vsak čas potopi. Na mostu sem zapazil s krvjo oblitega častnika. Bil je naš admiral Makarov. Ležal je na obrazu. Skočil sem k njemu, prijel ga za rame ter ga skušal vzdigniti. Ladja se je že pričela potapljati. Nastalo je grozovito vpitje in šum. Skočil sem v morje ter se prijel za neko plavajočo stvar. Tudi jaz sem se pričel potapljati. Od tega trenutka dalje se ne spominjam ničesar več. Na naši ladji je bil neki star mož z lepo belo brado, ki je bil zelo dober z moštvo. V roki je držal knjigo, v katero je zapisaval, morebiti je tudi risal — bil je Vereščagin.

Cerkvene stvari.

Razpisana je župnija Vurberk do 10. maja t. l.

Sv. Jožef pri Mariboru. V nedeljo, dne 1. majnika bo v misijonski cerkvi sv. Jožefa nad Mariborom imenitna slovesnost. Premil knez in škof bodo namreč v spomin 50letnice brezmadežnega Spočetja posvetili novi kameniti Marijin oltar brezmadežne Device od »čudodelne svetinje«. Ob 8. uri bo posvečenje oltarja, potem pridiga in prva sv. maša na novem oltarju. Povabijo se vsi dobrotniki in častilci nebeske Matere, brezmadežne Device Marije, da se bo prvi dan prelepega Marijinega meseca prav slovesno obhajal.

V laški dekaniji bo birmovanje: na Laskem 5. in 6. junija, v Loki 7. junija, v Trbovljah 8. junija, na Dolu 9. junija.

Sv. Trojica v Slov. gor. Vse častilce milostne podobe pri Sv. Trojici opozarjamo, da ne izdaja družba sv. Mohorja zgodovine tega romarskega svetišča (Sl. Gosp. št. 15.), ampak »Cvetje z vrtov sv. Frančiška« jo izdaja v letošnjem letniku. V njem se bodo tudi pojasnile znamenitosti te lepe hiše božje. Spis je priljuden, prav za trojiške romarje namenjen. Vsi torej, ki želijo kaj več zvedeti o milostnem kraju, naj si naročijo »Cvetje«.

V cerkvi sv. Treh Kraljev, podružnici pri Sv. Benediktu v Slov. gor., bodo v nedeljo, dne 24. aprila mil. knez in škof posvetili glavni oltar, v ponedeljek dne 25. apr. pa se bodo udeležili sklepa tridnevne pri Sv. Trojici v Slov. gor., prirejene v spomin petdesetletnice, odkar delujejo tamkaj č. oo. frančiškani in bodo ob enem blagoslovili novi križev pot na južni strani trojiškega hrička.

Društvena poročila.

Poljudno predavanje v Mariboru se bo vršilo v soboto, dne 28. apr. v mali dvorani »Narod. doma«. Predaval bo veleč. g. dr. A. Medved »o rusko-japonski vojni.« Začetek ob 8. zvečer. Vstop prost.

Legijonarji v Mariboru. Minolo nedeljo se je predstavljala Govekarjeva ljudska igra »Legijonarji«. Ljudstva je bila polna dvorana. Igralo se je izvrstno. Nekateri prizori so bili tako ginljivi, da so gledalcem privabili solze v oči. — V nedeljo, dne 1. maja se bo predstavljala nadaljevalna igra »Legijonarjev« — »Rokovnjači«.

Studenci pri Mariboru. V društvenih prostorih katol. slov. izobraž. društva je dne 17. t. m. predaval o rusko-japonski vojni gosp. iur. Pogačnik prav zanimivo; g. Janko Čirič, stolni koralist v Mariboru je društvu daroval 19 knjig poučne vsebine. Imenovanja gospodoma se za nju trud in dar društvo srčno zahvaljuje.

Pozor slavna društva! Katol. slov.

izobražev. društvo v Studencih si je omislilo društveno zastavo, koja se bo slovesno blagoslovila dne 29. maja t. l. Natančneji vsopred se objavi pravočasno. Torej dne 29. majnika v Studence pri Mariboru!

Pri Sv. Križu na Murskem polju se je na Velikonočni ponedeljek ustanovilo novo bojno ali veteransko društvo, ki ima namen vzgojevati domovinsko čustvo in gojiti vojaški duh. V odboru so: načelnik Ivan Magdič, posest. v Borecih, namestnik Ivan Pršak, kmet. sin v Iljaševcih, tajnik Jakob Štuhec, km. sin v Starivesi, blagajnik Jakob Tarkaš, posest. v Kokoričih, odborniki: Ant. Senjur, pos. v Logarovcih, Matija Misja, pos. v Borecih, Matija Toplak, pos. v Borecih, Matija Novak, posestnik v Borecih, Mihael Skuhala, pos. v Iljaševcih, Arej Vrbnjak, pos. v Križevcih, Ivan Pršak, posest. v Iljaševcih, Matija Štuhec, posestnik v Borecih. Kot ud lahko pristopi vsak bivši vojak, ki je naredil najmanj 8 tednov vojaške službe. — Naše bralno društvo je priredilo zopet na Velikonočni ponedeljek veselico v prostorni dvorani g. Hauptmana. Ljudstva je bilo natlačeno v dvorani, da še nikdar tako. Slišalo se je z veliko dovršenostjo petje moškega in mešnega zbora pod vodstvom gosp. nadučitelja Herzoga. Deklamacija o »Vstajenju« je prednašala kmetska deklica Ivanka Razlag, ki je z milodonečim glasom naredila na poslušalce velik utis. Nad slavnostnim govorom mladeniča Franca Zamuda smo kar strmeli, kako je mogoče neštudirane fantu take nastopiti. Kaj pa se igra »Tihotapci« iz znane povesti, katero so priredili č. g. kaplan Mat. Zemljč? Res bolj po domače in bolj naravno, kakor so se tukaj kovač Jiurij, tihotapci in financarji predstavljali, ni mogoče igrati. Vsak gledalec, bodisi kmet ali gospod se je izrazil s popolno zadovoljnostjo. Res vsa čast č. g. kaplanu, voditelju cele veselice, kakor tudi gospodu pevovodji, govorniku, diletantom in pevcem. Pa ne samo domači, tudi tuji so nas s svojim mnogobrojnim obiskom počastili: gospoda iz Ljutomer, mladeniči in dekleta od Sv. Jurija, iz Veržeja in Male Nedelje. Po predstavi so zopet nastopili razni domači in tuji mladeniči kot govorniki in pelo se je enkrat od domačih, jurjevskih ali veržejskih pevcev. Vmes pa so se vrstili govori. Nakrat se zgodi nekaj novega, kar se se dosedaj pri nas ni slišalo. Nastopila je deklica Terezija Nemec od Sv. Jurija kot govornica in za njo še druga. Govorili sta o dekliški zvezi in vspodbujali naša dekleta, naj si tudi one ustanovijo tako, zanje velevažno dekliško zvezo. Vse se je čudilo tej veselici, ki se je tako počeno in s tako spretnostjo vršila. »Se večkrat kaj takega«, čulo se je pri slovesu.

Slov. katoliško delavsko podporno društvo pri Sv. Kunigundi na Pohorju ima namen podpirati ude z denarjem ob čašni bolezni; duševno pa z dobrim berilom, predavanjem in petjem. V bralno sobo dohajajo naslednji listi: »Slov. Gospodar«, »Naš Dom«, »Südsteirische Presse«, »Slovenec«, »Domoljub«, »Narodni Gospodar«, »Gospodarski Glasnik«, »Dom in Svet«, »Glasnik najsvet. Src«, »Bogoljub«, »Danica«, »Detoljub«, »Vrtec«, »Angelček«, »Cvetje«, »Slov. Učitelj«, »Cerkveni Glasbenik«. Nekaterih listov prihaja po več izvodov. »Nar. Gospodar« 2, »Bogoljub« 4, »Glasnik najsv. Src« 10, »Naš Dom« 20 izvodov. Imamo tudi Mohorske knjige in že nekaj drugih poučnih knjig. Ptujkega lažnjivega kmetskega »prijatelja« ne maramo. Potika se po naših zelenih planinah bolj na skrivnem, ker se boji svetlobe. Vsiljujejo ga posilinenški trgovci iz Zreč in Oplotnice. Njegova pisava je hinavska, umazana in zlobna. Mi pa se oklepamo našega društva, ki nam ponuja dovolj lepega, koristnega, zdravega berila. Pristopili so že nekateri delavci in mladeniči »Marijine družbe«. Dekleta še čakajo. Udnina je 20 v na mesec. Kot ustanovnik je pristopil naš rojak, velezaslužni gosp. profesor Janez Koprivnik. Poslal je društvu 25 K, l. polovico, ki se vloži po pravilih § 5. v domačo hranilnico

na ime: »Društvena Matica«. Blagemu dobrotniku izreka odbor iskreno zahvalo.

Iz Bočne. Tukajšnje kmet. bralno društvo priredilo je gledališko predstavo »Lurška pastarica« dne 4. t. m. in je isto na željo občinstva ponovilo dne 10. t. m. Predstava se je obojekrat prav dobro obnesla, vdeležba bila je obakrat tolika, da se je morala predstava po dvakrat igrati. Igrala so sama domača kmečka dekleta in priznati moramo, da nismo verovali, da bi priprosta dekleta, katerih še nobena ni prej kdaj igrala, reševale svoje vloge tako dobro. Za prvi dober utis na navzoče napravila je s prologom učenka (A. Kožuh). Pastarica Bernardika (K. Rop) igrala je dovršeno dobro, tudi njena obleka kakor tudi njene matere bila je prav prikladna za ti dve ulogi. Deklice (šolarce) igrajoče ob duplini so tudi dobro rešile svoje naloge. Prav dobro je predočila slepo grofično (M. Hren), ki je slednjič sirotica osamljena pri duplini zaspela Materi Milosti tako milolepo, da so nehote navzočim zaigrale solze v oči. Njena sestra Zofija (Pavlin) je s svojim rahločutečim glasom zadostila, vendar pa bi boljše bilo, ko bi nekaj stavkov bolj korajžno in počasno izrekla. Učiteljica Mina (Ant. Rop) pokazala se je kot ljubeznjiva odgojiteljica in rešila svojo ulogo prav dobro. Žena grajskega oskrbnika Barba (Ana Rop) bila je pač prava na svojem mestu, rešila svojo ulogo s svojimi hčerami dovršeno dobro. Grofinja (Ant. Rop st.) je svojo ulogo prej kot trdosrčna in prevzetna mati, slednjič kot spokorna romarica izvedla dobro. Županja (Žmave) je popolnoma zadostila, tako soseda Jera (Purnat) in hišini (Žmave in Fale). Prav zavestno nastopila je tudi zastavonoša (Tevž). Vse so igrale brez najmanjših pomanjkljivosti in brez šepetalca. Po igri je deklamovala deklica Vikica Rop deklamacijo z 15 kiticami »Vesela pevka«. Kdo bi se ne čudil, štirileten otrok pa imeti takšen spomin in, da tako neustrašeno stopi pred številno občinstvo. Da je pa kmet. bralno društvo zamoglo nam prirediti ta užitek, gre v prvi vrsti zasluga čislani rodbini Rop osobito gospej Rop, ki se ni ustrašila dela ter toliko diletantov izurila do tako povoljnega uspeha. Hvala njej! Ve dekleta tudi vam čast in pohvala! Priporočamo se vam, da v tem smislu v naprej delujete ter nas v kratkem z kaj enakim zopet razveselite.

V Dobju je priredila »Mladeniška Marijina družba« na Velikonočni ponedeljek popoldne veseloigro v dveh dejanjih: »Dr. Vsezna in njegov sluga Štipko«. Vspela je dobro. Pri igri je sodeloval domači tamburški in pevski zbor, ki sta že kaj napredovala. Mladeniči tovariši, zavedajmo se, da smo katoliški Slovenci!

Zahtevajte

v svoj priid vselij

pristno Kathreinerjeva
Kneippovo sladno kavo

samo v zavojih s varstveno znamko
župnika Kneippa in s imenom
Kathreiner ter se skrbno izogibajte
vseh manj vrednih posnemkov.